

Tiedote 18.6.2021

Eurofins Ahma Oy

Vesienhoidon yleissuunnitelma Kyyvesi-Pieksämäen kalatalousalueelle valmistunut

Ympäristöministeriön vesiensuojelun tehostamisohjelmaan liittyvässä ja Etelä-Savon ELY-keskuksen koordinoimassa hankkeessa kaikille Etelä-Savon kalatalousalueille laadittiin vesienhoidon yleissuunnitelmat täydentämään maakunnassa tehtävää vesienhoidon suunnittelua sekä valmisteilla olevaa Etelä-Savon vesienhoidon toimenpideohjelmaa vuosille 2022–2027. Eurofins Ahma Oy:n laatima vesienhoidon yleissuunnitelma Kyyvesi-Pieksämäen kalatalousalueelle valmistui kesäkuun alussa 2021. Suunnitelmassa on käsitelty kattavasti alueen vesistöjä sekä vesistöjen tilaan vaikuttavia painetekijöitä ja esitetty keskeiset toimenpiteet valuma-alueen vesiensuojelun ja vesistöjen tilan kohentamiseksi.

Vesienhoidon yleissuunnitelman laadinta Kyyveden-Pieksämäen kalatalousalueelle aloitettiin jo loppuvuodesta 2018. Vesienhoidon toimenpiteiden suunnittelun lisäksi hankkeella haluttiin vahvistaa nykyisten vesistökuunnostusverkostojen toimintaa, edistää uusien syntymistä sekä lisäämään yleistä tietoisuutta vesien tilasta ja vesienhoidon mahdollisuuksista. Suunnitelman laadinnan aikana järjestettiin useita sidosryhmätapaamisia, joihin osallistui konsultin lisäksi mm. osakaskuntien, kalatalousalueen, kuntien, yhdistysten ja viranomaisten edustajia. Hanketta esiteltiin Haukivuoren vesistöpäivässä kesäkuussa 2019 ja tupaillassa maaliskuussa 2020. Lisäksi huhtikuussa 2021 pidetyssä webinaarissa esiteltiin yleissuunnitelman luonnosta ja keskusteltiin asiantuntijoiden kanssa kansalaisten mielipiteistä ja havainnoista vesienhoidon tarpeisiin liittyen.

Yleissuunnitelmassa vesienhoidon toimenpiteiden tarvetta tarkasteltiin valuma-alueittain ja erityistä painoarvoa annettiin vesimuodostumille, joiden ekologinen tila oli hyvää heikompia tai riskissä heikentyä lähivuosien aikana. Tällaisia hyvää heikommassa tilassa olevia vesimuodostumia olivat mm. Kyyveden Hirviselkä ja Suovonselkä, Pyhäluoma ja Nykälänjoki. Ekologisen tilan heikentymisen riskikohteita olivat mm. Pieksänjärvi, Kyyveden keskusallas ja Pyhäjärvi. Kyyvesi-Pieksämäki kalatalousalueen vesistöjen tilaan vaikuttavia ulkoisia painetekijöitä ovat keskeisiltä osin maa- ja metsätalous sekä vähäisemmissä määrin haja- ja loma-asutus, turvetuotanto sekä pistekuormitus. Maa- ja metsätalouden vesiensuojeluun tulisi kiinnittää lähivuosina huomiota erityisesti eroosioherkillä, turvevaltaisilla ja ojitetuilla valuma-alueilla sekä vesistöjen rantojen läheisyydessä. Monin paikoin olisi tarvetta sekä virtaamia tasaaville että kiintoaine- ja ravinnekuormitusta vähentäville rakenteille, kuten kosteikoille.

Metsätalouden vesiensuojeluun tulisi kiinnittää lähivuosina huomiota erityisesti Kyyveden valuma-alueen latvoilla, mikä kohentaisi osaltaan Kyyveden laskevan Nykälänjoen reitin tilaa. Kyyveden Hirviselän ja Suovonselän sekä Lietjärven laskujoen valuma-alueilla katsottiin olevan erityistä tarvetta maa- ja metsätalouden vesiensuojelutoimille. Vesistöjen sisäistä kuormitusta tulisi vähentää lähivuosina hoitokalastuksin jatkamalla niitä mm. useilla alueilla Kyyvedessä ja Pieksänjärvessä sekä aloittamalla niitä uusissa kohteissa, kuten Heiniössä ja Vangasjärvessä. Virtavesien osalta toimenpide-esityksessä on mainittu mm. Törmäjoki–Hännilänjoki –kunnostussuunnitelman laatiminen, Nykälänjoen kalatien vaelluskelpoisuuden parantaminen, Pieksänjärven luusuan säännöstelypadon korvaaminen sekä Haapakosken voimalaitoksen kalatien rakentamisen mahdollisuuksien selvittäminen. Suunniteltujen vesienhoidon toimenpiteiden etenemistä tarkkaillaan seurantaryhmässä, jonka Etelä-Savon ELY-keskus kutsuu ensimmäistä kertaa koolle. Se kokoontuu vuosittain käymään läpi toimenpiteiden toteutuksen tilanteen ja sopimaan uusien hankkeiden toteuttamisesta.